

Erfgoedcommissie Hengelo
Secretariaat:
Simonstraat 38
7553 NK Hengelo

06 – 55 892 845

Aan

College van Burgemeester en Wethouders
van de Gemeente Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp

Reactie bezwaren omgevingsvergunning
Bibliotheek Vondelstraat

Kenmerk

2023-006

Datum

14 juni 2023

Geacht college,

Naar aanleiding van de bij u ingediende bezwaarschriften tegen de verleende omgevingsvergunning voor de Bibliotheek Vondelstraat 2 heeft u de Erfgoedcommissie Hengelo gevraagd om een nader gemotiveerd advies.

Tijdens haar vergadering van dinsdag 13 juni 2023 heeft de Erfgoedcommissie de ingediende bezwaren inhoudelijk behandeld. In deze brief treft u puntsgewijs het advies van de commissie aan.

1. *Weergave waardestelling en (kort) historisch gebruik*

De Erfgoedcommissie adviseert het college gevraagd en ongevraagd over monumenten en cultuurhistorische waarden. In haar beoordeling en advisering heeft de commissie zich voor Vondelstraat 2 gebaseerd op de inschrijving in het Hengelose monumentenregister en de waardestelling (<https://bestanden.hengelo.nl/cultuurwaarden/Vondelstraat%202.pdf>).

Daarnaast is voor de beoordeling de, ten behoeve van de selectieprocedure opgemaakte, rapportage "Cultuurhistorische Verkenning en Waardenstelling Vondelstraat 2" van de hand van de heer E.J. Krouwel gebruikt.

2. *Aanleiding herbestemming*

De eerste gebruiker van het gebouw was de Bibliotheek Hengelo. Deze was vanaf de opening in het gebouw gevestigd, totdat zij het gebouw in 1986 verlieten. Van 1986 tot 2014 was in het gebouw het kerkgenootschap Bethel Pinksterkerk Nederland, afdeling Hengelo gevestigd. Daarna stond het gebouw leeg en is de gemeente Hengelo op zoek gegaan naar een nieuwe bestemming. Het College van B&W heeft de Erfgoedcommissie gevraagd om in de selectiecommissie te adviseren over de erfgoedaspecten bij de selectie van plannen. Erfgoed was één van een aanzienlijk aantal aspecten die bij de selectie zijn gehanteerd.

Bij uitvoering wordt het plan niet anders behandeld of beoordeeld dan elk ander plan zonder een voorafgaande selectieprocedure; de Erfgoedcommissie toetst het plan op detailniveau.

3. *Beoordeling bouwplan*

De aanvrager heeft na de tender, vooruitlopend op de definitieve aanvraag, meermaals de Erfgoedcommissie betrokken bij de planontwikkeling. De commissie heeft het initiatief eerder behandeld in haar vergaderingen van 24 januari 2022, 11 april 2022. Vervolgens is de aanvraag door de Erfgoedcommissie in haar vergaderingen op 26 juli 2022, 22 november 2022 en 11 januari 2022 en bij een bezoek ter plaatse op 11 oktober 2021 beoordeeld.

In de waardestelling beschreven cultuurhistorische waarden en de "Cultuurhistorische verkenning en waardestelling" wordt de nadruk gelegd op het belang van de buitengevels en het belang van de structuur van het gebouw en het behoud daarvan; deze zijn bepalend voor de monumentale waarde van het gebouw. Tegelijk wordt geconstateerd dat bij herbestemming niet alle waardevolle elementen aan de binnenzijde behouden kunnen blijven. Wel wordt het belangrijk geacht om bijvoorbeeld de oude elementen te integreren in de nieuwe plannen. Naar het oordeel van de Erfgoedcommissie spant de nieuwe eigenaar zich voldoende in om waar mogelijk het behoud en/of herintegratie van die elementen tot stand te brengen.

De niet beschreven, maar wel aangetroffen waarden in het interieur blijven grotendeels behouden, worden geconserveerd of (tijdelijk) uitgeplaatst en geconserveerd. De kenmerkende groene tegels worden geconserveerd achter voorzetwanden behouden. Waar mogelijk worden de tegels met een venster getoond. De op maat gemaakte kasten moeten helaas (onder andere) gedemonteerd worden vanwege asbest in de zijpanelen. Op basis van de verkenning bleek reeds dat de kasten niet opgebouwd waren uit massief hout. Waar mogelijk worden de kasten gesaneerd, hersteld en in het pand hergebruikt.

Het immateriële deel (de geschiedenis en het overgeleverde verhaal) gaat nooit verloren en kan blijvend verteld worden. De geschiedenis van de openbare bibliotheek gaat niet verloren op het moment dat het gebouw een andere functie krijgt. Door herbestemming kan het gebouw en de immateriële waarde behouden blijven. Dit wordt nog versterkt door in het gebouw zelf de geschiedenis door middel van de galerij blijvend te tonen.

4. *Conclusie*

De Erfgoedcommissie adviseert positief over de voorgestelde verbouwing; de commissie gaat ervan uit dat deze uitgevoerd zal worden conform de voorgelegde ontwerpen en voorgestelde aanpassingen.

De inrichting van de gemeenschappelijke ruimte van het gebouw (w.o. het hergebruik van de oorspronkelijke kasten) is nog niet nader uitgewerkt. De afspraak is gemaakt dat, zodra de uitwerking hiervan beschikbaar is, deze zal worden voorgelegd aan- en besproken zal worden met de Erfgoedcommissie. Naar verwachting is dit voor de zomervakantie 2023 aan de orde.

In afwachting van uw reactie,
Secretaris van de Erfgoedcommissie,

Met vriendelijke groet,

D. Teunis